

Egy száz év előtti hivatalos francia jelentés megállapította, hogy Franciaországnak évente 53 millió nádályra van szüksége, azonban e hatalmas mennyiségnek harmadrészét sem tudja a saját mocsaraiból kikotorni, úgy hogy a különbözetet idegen országból volt kénytelen importálni, viszont a francia szükségletet egyetlen európai ország sem tudta olcsón kielégíteni, mint éppen Magyarország, ahol száz esztendővel ezelőtt még mérföldekre terjedtek a lápok, mocsarak és posványok, amelyeknek jóformán semmi hasznát sem vették. A legtöbb magyar piócát Franciaország fogyasztotta, de Németországban és Ausztriában is keresett jószág lett a magyar pióca.

A piócának akkoriban külön specialistái voltak, Magyarország legnagyobb piócakereskedője a *Rottenbiller*-család volt. A pióca export révén külföldről a piócaért sok pénz áramlott be. Később haszontalan üzletté lett a nádálykereskedelem. Ugyanis 1833—1836. évek között a száraz esztendőknél, a szárazság a nádályok számát erősen megritkította. Ezért a kormányzások a nagy belső fogyasztásra való tekintettel megnehezítették a pióca-exportot. Azonkívül a múlt század negyvenes éveiben már rohamosan csökkent Magyarország pióca-exportja, a hatvanas években pedig már egész Európában csak a konzervatív orvosok és a nép egyszerű gyermekei használták a piócát, mert a modernebb orvosok vérvételre praktikusabb eszközöket találtak ki. Az utóbbi időkben már végleg bealkonyodott a nádálykereskedelemnek, ha csak most a Fertő-tó melletti falvak ki nem húzzák ezt a régi üzletágat, a pocsolyából.

II. Harc a kuruzslás ellen.

E cím alatt *Kún Andor* hosszabb cikket írt a Magyar Hirlapban. Többek között azt írja, hogy a belügyminisztérium nagy erővel akar fellépni a vidéken veszedelmesen elharapódzó kuruzslás ellen. Népes előadásokban, füzetek útján, amiket nagy tömegben fognak elhelyezni az egyszerű emberek között és így veszik fel a küzdelmet a kuruzslás ellen. Ezek fogják hirdetni, hogy mennyi embert ölt már meg a kuruzslás és hogy csak a komoly orvostudomány tudja visszaadni az egészséget, menteni meg az életet. Remélik, hogy ezen helyes és szükséges intézkedésnek lesz is valami eredménye. A valóság azt mutatja, hogy súlyos betegségben szenvedő emberek, ha az orvostudomány nem tud rajtuk segíteni, vagy nem tud elég gyorsan, olyan emberhez fordulnak, kiknek működését kuruzslásnak tekinti a komoly orvostudomány. Hiszen láthatjuk, hogy

a Wunderlichék és más kuruzslók tanácsát, milyen sok u. n. művelt ember kérte ki.

Az kétségtelen, hogy olyan „gyógymódok”-kal nem találkozhatunk, mint pl. a török világ idejében, amikor gyomorhaj ellen rothadó halat adtak orvosságnak. A süketséget sem gyógyítják a következő recept szerint: vörös olajat ezüst kánnálba kell önteni, fűvet kell beécsvarni és viaszgyertyával megmelegíteni, a fülbe kell önteni. Vacsora után két órával a fejbűbot írósvajjal kell kengetni és meleg ruhával takargatni. Nincsenek „vízégető mesterek”, akik régen kiváló orvosok hírében állottak s ilyenekkel gyógyítottak minden bajt, még az elmebajt is, mint árvacsalán, sóska, víz, borral égetet gyöngyvirágvize, székfüecet. *Zrinyi Miklós* Bécsből hozott doktort s az májbaját nőstény medve epéjével gyógyította. És ez abban az időben nem is volt kuruzslás, hanem komoly orvostudomány.

Sokat javult e téren a helyzet. Az orvostudomány sok területről kiszorította a babonát, kuruzslást. Kuruzslók azonban még mindig vannak s még mindig sok értelmes ember hisz a csodaszerekben. A beteg ember, ha úgy látja, hogy a komoly orvostudomány nem segít, a maga tehetetlen nagy riadalmában kapkod fűhöz-fához, megpróbálja azt, ami ellen egészségesen tiltakozott volna értelme. A kuruzslást lehet csökkenteni, de sajnos, nem lehet kiirtani soha.

III. Az állati szérumárak.

Az állati szérumárak beigért leszállítása nem történt meg, írja egyik fővárosi napilap a mezőgazdasági rovatában. Elmúlt a nyár — írja —, itt van az ősz, percről-percre aktuálisabbá válik a növényvédelem munkája és a növényvédelmi szerek árát nem szállították le. Milyen reményeink lehetnek az állatexportra, ha a szérumkartel törhetetlenül tartja megfizethetetlen árait. A Dunántúl több járásban fellépett a sertéspestis. Két vármegye közgyűlésén szorgalmazták, hogy a földművelésügyi miniszter rendelje el a sertéspestis ellen való kötelező védőoltást. De egyik vármegye sem akart felírni addig a miniszterhez, ameddig nem nyer tisztázást: vajjon a védőoltás kötelező elrendelésével egyidejűleg lehet-e reményük a sertéspestis elleni szérumárleszállítására. A pásztorkutyák veszélyesség elleni kötelező oltását hamarabb lehet elrendelni, mint a sertéspestis elleni védekező oltást, mert a pásztorkutyák beoltása a szérumkartelnek jó üzlet, de a sertéspestis elleni védekező oltás már nem olyan jó üzlet, mert ahhoz előbb árleszállítás kellene, azt pedig a mai árak mellett nem lehet hivatalból kötelezően elrendelni!

DARMOL RT.

Budapest, VII., Gizella-ut 56.

Tel.: 97-5-97.

A gyógyszerárszabás I. 8. pontjának rendelkezése szerint **Darmol csak eredeti csomagolásban árusítható!** Gyógyszertáraknak eredeti 10, 4 és 1 darabos csomagolásban előnyárakkal fco-fco szállítunk.